

อ ำ นั ส ง ส์
ท ำ อัญช ลิ บุษ า

เราเป็นไขหนัก นั่งอยู่ที่โคนไม้ในป่าชฎใหญ่
เป็นผู้ควรได้รับความกรุณาอย่างยิ่ง
พระศาสดาพระนามว่า ดิสสะ ทรงอนุเคราะห์เสด็จมาหาเรา
เรานั้นนอนอยู่ ได้ประนมอัญชลีเหนือเศียรเกล้า
เรามีจิตเลื่อมใส มีใจโสมนัส ถวายบังคมพระสัมพุทธเจ้า
ผู้สูงสุดกว่าสรรพสัตว์ แล้วได้ทำกาละ ณ ที่นั้น
ในกัปที่ ๙๒ แต่กัปนี้ เราถวายบังคมพระพุทธรูปเจ้าผู้อุดมบุรุษ
ด้วยกรรมนั้น เราไม่รู้จักทุกคติเลย

อานิสงส์ ทำอัญชลีบูชา

๑๖๓

การดำเนินชีวิตในแต่ละวัน เราต่างต้องเหน็ดเหนื่อย
ไปกับการทำมาหากิน อันเป็นกิจปกติของฆราวาส เรื่องของ
การศึกษาเล่าเรียน เรื่องครอบครัว และเรื่องต่างๆ อีกมากมาย
โอกาสที่จะบำเพ็ญเพียร เพื่อมุ่งทำความบริสุทธิ์บริบูรณ์ให้บังเกิด
ขึ้นนั้น เป็นสิ่งที่หาได้ยากยิ่ง แต่ช่วงเวลาแห่งการทำใจหยุด
ใจนิ่งนี้ เป็นช่วงเวลาที่ทรงคุณค่า และก่อให้เกิดบุญกุศลมหาศาล
ที่เราได้แบ่งเวลามาปฏิบัติธรรมนั้น ถือได้ว่า เราได้ใช้เวลา
อย่างมีประโยชน์และมีคุณค่ามากที่สุด บุญบารมีของเราก็จะ
เพิ่มขึ้น ไหล่โตขึ้นไปเรื่อยๆ จนกระทั่งเต็มเปี่ยมบริบูรณ์ ได้เข้า
ถึงความเต็มเปี่ยมของชีวิต

มีวาระแห่งภาชิตที่ปรากฏอยู่ใน นิปันนัญชลิกเถราปทาน
ความว่า

“เราเป็นไข้หนัก นั่งอยู่ที่โคนไม้ในป่าชัญใหญ่ เป็นผู้ควร
ได้รับความกรุณาอย่างยิ่ง พระศาสดาพระนามว่า ติสสะ ทรง
อนุเคราะห์เสด็จมาหาเรา เรานั้นนอนอยู่ ได้ประนมอัญชลี
เหนือเศียรเกล้า เรามีจิตเลื่อมใส มีใจโสมนัส ถวายบังคม
พระสัมพุทธเจ้าผู้สูงสุดกว่าสรรพสัตว์ แล้วได้ทำกาละ ณ
ที่นั่น ในกัปที่ ๙๒ แต่กัปนี้ เราถวายบังคมพระพุทธเจ้า
ผู้อุดมบุรุษ ด้วยกรรมนั้น เราไม่รู้จักทุกคติเลย นี่เป็นผลแห่ง
การถวายบังคม”

อานิสงส์ทำอัญชลีบูชา

๑๖๔

ด้วยหัวใจที่เต็มเปี่ยมไปด้วยความเลื่อมใสในพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ เป็นทางมาแห่งมหานิสงส์อันไพศาล บัณฑิตทั้งหลายจะเห็นคุณค่าของการยังใจให้เลื่อมใสในบุคคลผู้เลิศ ไม่ปล่อยโอกาสอันดีงามให้ผ่านพ้นเลยไป ทำให้นักสร้างบารมีทั้งหลายในกาลก่อน ได้รับมหานิสงส์อันไม่มีประมาณ ดังเช่น พระอรหันตเถระเจ้าองค์นี้ ที่หลวงพ่อดำนำคำพูดของท่าน ซึ่งเปล่งออกมาด้วยความโสมนัส จากที่มองเห็นอานุภาพของบุญ ที่ตัวท่านได้สั่งสมไว้นั่นเอง

แม้การกระทำจะดูเล็กน้อยก็จริง แต่ด้วยใจที่เลื่อมใสศรัทธา จึงไม่ใช่เรื่องเล็กๆ น้อยๆ เลย เป็นทางมาแห่งบุญอันยิ่งใหญ่ ประวัติการสร้างบุญของพระเถระรูปนี้ ซึ่งท่านมีนามว่า **นิปันนัญชลิกเถระ** ในอดีตชาติ พระเถระได้บำเพ็ญบุญกุศลไว้ในพระสัมมาสัมพุทธเจ้าองค์ก่อนๆ มาหลายพระองค์แล้ว แต่ว่าก็เป็นการสั่งสมบุญตามวาระโอกาสอันววย ยังไม่เป็นที่ประทับใจท่านเองเท่าไรนัก

*ท่านได้เวียนว่ายตายเกิดในวัฏสงสาร แล้วแต่ผลบุญ และผลของบาปจะส่งผลให้ไปบังเกิดเป็นอะไร จนกระทั่งมาถึง

อานิสงส์ ทำอัญชลีบูชา

๑๖๕

ยุคของพระผู้มีพระภาคเจ้า พระนามว่า ติสสะ พระเถระมีโอกาสดำเนินการสร้างบารมีในยุคนั้นอีก ได้ฟังธรรมของพระผู้มีพระภาคเจ้า ที่พระองค์ทรงแสดงถึงโทษของการเวียนว่ายตายเกิดว่า ชีวิตในสังสารวัฏนี้เป็นทุกข์ ควรจะดำรงตนอยู่ด้วยความไม่ประมาท จึงจะรอดพ้นจากภัยในอบายภูมิได้

พอท่านได้ฟังอย่างนั้น ก็คิดขึ้นมาในใจว่า ต้นเหตุแห่งทุกข์ทั้งหลาย ล้วนมีสาเหตุมาจากกามทั้งนั้น เราควรระมัดระวังตัว ยกตนให้ออกจากกามทั้งหลายให้ได้ หากเราทำได้อย่างนี้ ก็จะสามารถอยู่อย่างมีความสุข ท่านมองเห็นโทษภัยในการอยู่ครองเรือน ซึ่งมีทุกข์มาก จึงคิดต่อไปว่า การที่เรามีโอกาสได้พบพระพุทธรศาสนา ก็นับเป็นความโชคดียิ่งใหญ่หลวง หากเราเติบโตขึ้นจะบวช ท่านคิดอยู่อย่างนี้ไม่เคยขาดเลย แม้แต่วันเดียว

จนกระทั่งท่านเจริญเติบโตขึ้น จึงขออนุญาตมารดาบิดา ออกบรรพชาอุปสมบท ท่านทั้งสองก็ไม่ขัดข้อง จึงได้บวชเป็นภิกษุในศาสนาของพระตีสสสัมมาสัมพุทธเจ้า เมื่อบวชแล้วดำริในใจว่า จะทำอย่างไรดีหนอ เราจึงจะสามารถสลัดออกจากกองทุกข์อันใหญ่หลวงนี้ได้ จึงได้ตั้งใจบำเพ็ญรุกขมูลิกังคธุดงค์ คือบำเพ็ญเพียรอยู่ในป่าโดยอาศัยอยู่ที่โคนไม้ ท่านทำอย่างเอาจริงเอาจัง ทำทั้งวันทั้งคืน ทั้งหลับทั้งตื่น ยืน เดิน นั่ง นอน มีใจ

อานิสงส์ทำอัญชลีบูชา

๑๖๖

ปักมันอยู่ในธรรม อยู่กับการบำเพ็ญเพียร

ถึงกระนั้นก็ตาม ภพชาตินั้นไม่ใช่ภพชาติสุดท้ายที่ท่านจะพ้นทุกข์ เพราะบารมีในตัวยังน้อยอยู่ จึงยังไม่สามารถทำใจหยุดใจนิ่งเข้าถึงธรรมได้ วันหนึ่ง หลังจากที่ถูกตรากตรำมายาวนาน สังขารไม่อาจจะทนทานกับสภาวะความยากลำบากในป่าได้ ท่านก็ล้มป่วยลง สมัยนั้นการรักษาเยียวยาเป็นไปได้อย่างลำบาก อาการของท่านทรุดหนักยิ่งขึ้น ท่านถูกอาพาธบีบคั้นอย่างน่าเวทนา ไม่สามารถประคองใจประคองสติเอาไว้ได้

ในวันนั้น พระผู้มีพระภาคเจ้าได้ทอดพระเนตรเห็นท่านในข้ายแห่งพระญาณ ทรงดำริว่า สาวกของเราผู้นี้ ได้ตั้งใจทำความเพียรอย่างกลั่นกล้ำ จนเกิดอาพาธหนัก เธอไม่สามารถกระทำที่สุดแห่งทุกข์ได้ในภพชาตินี้ แต่ก็จะมีบรรลุนิพพานในภพเบื้องหน้า เธอจะถึงกาลสิ้นอายุขัยในวันนี้ แม้สมณธรรมที่เธอบำเพ็ญมา ก็ไม่สามารถประคองจิตของเธอให้สงบได้ หากเราปล่อยให้เธอทรุดทรอยด้วยพิษไข้อย่างไร้สติ บาปอกุศลจะได้ช่องเอาเถิด เราควรที่จะไปอนุเคราะห์เธอ ให้เธอได้ไปสู่สุคติโลกสวรรค์ ทรงดำริอย่างนี้แล้ว พระบรมศาสดาเสด็จออกจากพระคันธกุฎีไปปรากฏอยู่เบื้องหน้าพระเถระ

ขณะนั้น สติของพระเถระกำลังเลอะเลือนเต็มที่ เพราะ

อานิสงส์ทำอัญชลีบูชา

๑๖๗

พิษไข้ นอนดินทรนทรายอยู่ที่โคนไม้ นั้น ได้มองเห็นพระรัศมี
สว่างไสวอยู่เบื้องหน้าคิดว่า นี่คงเป็นเวลาเช้าแล้ว จึงฝัน
สังขารลืมนตาที่พรำมัวมองไปเบื้องหน้า เห็นพระบรมศาสดา
ประทับยืนอยู่ตรงหน้า สติที่เลอะเลือนก็กลับคืนมาดังเดิม
เกิดมหาปีติว่า นับเป็นบุญลาภของเราหนอที่พระบรมศาสดา
เสด็จมา พระองค์ทรงเปี่ยมด้วยพระมหากรุณาโดยแท้ แต่ท่าน
ก็ไม่สามารถประคองสังขารลุกขึ้นได้ คิดเพียงว่า ตัวเรา
นี้ไม่สามารถที่จะลุกขึ้นต้อนรับพระบรมศาสดาได้ มีเพียงมือทั้งสอง
ข้างเท่านั้น จึงใช้สายตาทั้งคู่มองพระบรมศาสดาด้วยความปิติ
ที่พระองค์เสด็จมาเยี่ยม หัวใจเต็มเปี่ยมด้วยความเลื่อมใส
ท่านยกมือทั้งสองขึ้นประคองอัญชลีเหนือเศียร กระทำการ
นอบน้อมพระผู้มีพระภาคเจ้า

เมื่อประณมอัญชลีบูชาเสร็จแล้ว พระเถระกัมมณภาพ
ณ ที่ตรงนั่นเอง ด้วยอานุภาพความเลื่อมใสในวินาทีสุดท้าย
ที่เต็มเปี่ยมในดวงจิต ได้ส่งผลให้ไปเกิดในภพดุสิต เสวยสมบัติ
ในดุสิตพิภพ แล้วเวียนไปเสวยสมบัติในกามาวจรสวรรค์ทั้ง
๖ ชั้น ด้วยอาการอย่างนี้ กลับไปกลับมา จนมาถึงในสมัย
พุทธกาลนี้ ท่านได้มาบังเกิดในตระกูลแห่งหนึ่ง เจริญวัยแล้ว
มีจิตเลื่อมใสในพระบรมศาสดา ก็ออกบวช บำเพ็ญเพียร
ไม่นานนักก็ได้บรรลุนิพพานเป็นพระอรหันต์

อานิสงส์ทำอัญชลีบูชา

๑๖๘

หลังจากที่ท่านได้บรรลุลหกรรมแล้ว ก็ได้ระลึกชาติย้อนไป
ดูอดีตการสร้างบารมีของตนก็พบว่า ที่ท่านมาถึงวันนี้ได้ ด้วย
อานิสงส์แห่งการถวายบังคมพระบรมศาสดา ท่านจึงเปล่งอุทาน
ด้วยความโสมนัสว่า

“เราเป็นไฉนนัก นั่งอยู่ที่โคนไม้ในป่าชัฏใหญ่ เป็นผู้ควร
ได้รับ ความกรุณาอย่างยิ่ง พระศาสดาพระนามว่า ดิถสสะ ทรง
อนุเคราะห์เสด็จมาเยี่ยมเรา เรานั้นนอนอยู่ ได้ประนมอัญชลี
เหนือเศียรเกล้า เรามีจิตเลื่อมใส มีใจโสมนัส ถวายบังคมพระ-
สัมพุทธเจ้าผู้สูงสุดกว่าสรรพสัตว์ แล้วได้ทำกาละ ณ ที่นั้น

ในกัปที่ ๙๒ แต่กัปนี้ หลังจากที่เราถวายบังคมพระพุทธเจ้า
ด้วยบุญนั้น เราไม่รู้จักทุกคติเลย ในกัปที่ ๕ แต่กัปนี้ ยังได้เกิด
เป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ๕ ครั้ง มีพระนามว่า มหาลิขะ คุณวิเศษ
เหล่านี้ คือ ปฏิสัมภิกา ๔ วิโมกข์ ๘ และอภิญญา ๖ เราทำให้
แจ้งชัดแล้ว คำสอนของพระพุทธเจ้าเราได้ทำเสร็จแล้ว”

เราจะเห็นว่า การอัญชลีบูชาด้วยมือทั้งสองข้างของ
เรา นี้ มีอานิสงส์อันยิ่งใหญ่ไพศาล กอปรกับดวงใจที่ตั้งมั่น
มีพระพุทธเจ้าเป็นอารมณ์นั้น ส่งผลให้พบแต่ความสุขความ
สำเร็จในชีวิตไม่ใช่เรื่องที่เราจะดูเบา กันเลย ขอเพียงมีใจเลื่อมใส
อย่างเต็มเปี่ยม ใช้มืออันเป็นมงคลทั้งสองข้าง ยกขึ้นเพื่อบูชา

อานิสงส์ทำอัญชลิบูชา

๑๖๕

พระรัตนตรัย ยังใจให้น้อมระลึกถึงพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์
นั่นคือทางมาแห่งมหาสมบัติใหญ่ ทั้งโลกุตตรสมบัติ และโลกีย-
สมบัติ ดังนั้นทุกท่านควรใช้มืออันเป็นสิริมงคลของเรานี้ อัญชลิ
บูชาเนื่อนาบุญอันเลิศกันอย่างสม่ำเสมอ เราจะได้สมปรารถนา
ดังที่พระอรหันตเถระเจ้าท่านได้สมปรารถนาแล้ว

